

Libres digitals per la millora de l'aprenentatge

07/2012 - Pedagogia. Durant el curs 2011-2012 s'ha realitzat la investigació "Ús didàctic dels continguts digitals EDUCALINE", dirigida pel Dr Pere Marquès (director del grup de recerca "Didàctica i Multimèdia" de la UAB), en la qual més de 100 professors de 23 centres docents d'ensenyament primari i d'ESO, van aplicar a les seves classes diverses activitats d'ensenyament i aprenentatge amb el suport dels llibres de text digitals EDUCALINE per tal d'identificar els millors models d'aplicació didàctica i els avantatges que poden proporcionar.

De l'estudi, la memòria completa es pot consultar al portal de la investigació <<http://peremarques.net/educaline/>>, es desprèn que al 81% del professorat i al 92% de l'alumnat els agrada utilitzar aquests recursos, que són valorats molt positivament per la seva qualitat i utilitat, encara que els docents consideren que convindria disposar de més continguts per a satisfer totes les demandes del currículum i les necessitats d'alumnes.

Les funcionalitats més utilitzades han estat les presentacions per a pissarra digital i els altres continguts digitals EDUCALINE accessibles amb els sistemes de recerca, que els professors han utilitzat com a suport en les seves explicacions magistrals. També la realització de tasques pels alumnes en l'entorn de treball dels estudiants, accessible al centre docent i també des de casa.

Respecte als avantatges potencials que poden obtenir utilitzant els llibres de text digitals EDUCALINE, més del 90% dels professors considera que proporcionen molts nous recursos que milloren la comprensió, l'atenció i la implicació de l'alumnat, facilitant una renovació metodològica orientada a la innovació didàctica ... i a més faciliten l'adquisició de competències TIC. I a tot això, més del 80% del professorat afegeix que millora la memòria visual, facilita la individualització i el treball autònom dels estudiants, el desenvolupament de la imaginació i la creativitat, realitzar experiments, l'avaluació contínua, treballar les "intel·ligències múltiples"..., considerant també que facilita l'ensenyament, l'aprenentatge i l'assoliment dels objectius educatius, augmentant la satisfacció, motivació i autoestima docent. No obstant això, encara que el 74% dels professors considera que no augmenta la distracció dels alumnes a classe, per la meitat dels professors no queda clar que potenciï la reflexió i el coneixement crític, ni que s'aprofiti més el temps a classe o que es millori el comportament.

Amb tot, no tot han estat avantatges, també han sorgit problemàtiques. Problemes tècnics: problemes de connexió i velocitat a Internet en els centres, manca d'ordinadors personals (en les classes i a casa), manca de connexió a internet en algunes llars... I altres problemàtiques que han incidit en el treball dels professors i els estudiants, i de vegades han inhibit una major utilització d'aquests recursos, especialment: la falta de continguts digitals adequats per atendre tot el currículum, els hàbits i recursos previs dels docents, l'increment significatiu de treball i temps que suposa (buscar i revisar el material i preparar les classes, tenir els equips de l'aula a punt), la realització d'exercicis per assaig error i sense pensar per part dels estudiants ...

No obstant el balanç entre avantatges i inconvenients resulta molt favorable. I més si considerem que 2 de cada 3 professors considera que els estudiants aprenen més, opinió que comparteixen el 75% dels seus alumnes, encara que no tots els docents observen que hi hagi una millora en les qualificacions acadèmiques dels estudiants. En qualsevol cas, aquesta millora en els aprenentatges és major en els alumnes que ja van bé en les assignatures i en aquells als quals els costa però treballen i solen aprovar, mentre que s'aprecia un impacte menor en els estudiants que encara treballant no solen aprovar l'assignatura i en el grup dels alumnes desmotivats que no solen treballar.

Pere Marquès

Departament de Pedagogia Aplicada

"Uso didáctico de los contenidos digitales EDUCALINE" de Pere Marquès.